

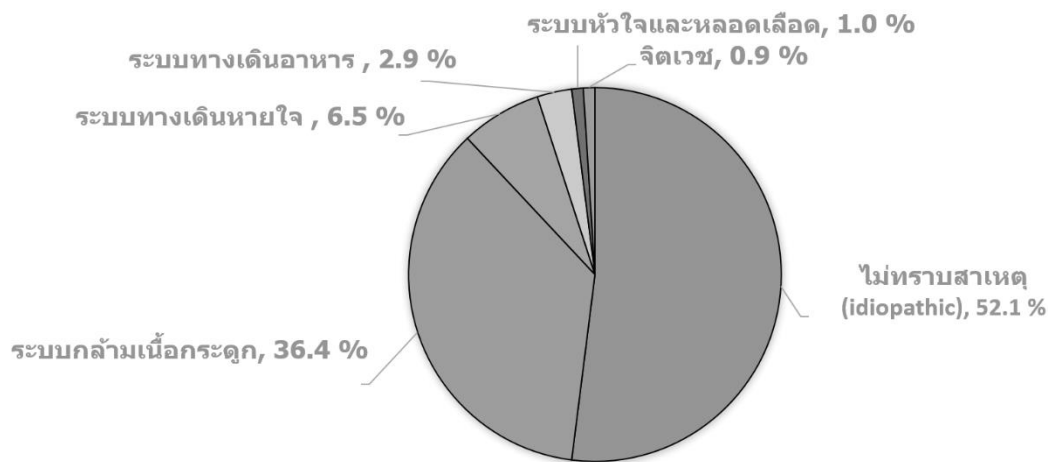
อาการเจ็บหน้าอกในผู้ป่วยเด็ก (สำหรับประชาชน)

รศ.นพ. บุญชู ศิริจงกลทอง

ภาควิชากุมารเวชศาสตร์

คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

อาการเจ็บหน้าอกเป็นอาการที่พบบ่อยในผู้ป่วยเด็กที่มาโรงพยาบาล ผู้ป่วยเด็กที่มีอาการส่วนใหญ่มักเป็นเด็กโตและวัยรุ่น พ่อแม่และตัวผู้ป่วยเองมักกังวลเกี่ยวกับอาการเจ็บหน้าอก กลัวจะเป็นโรคหัวใจ ทั้งที่สาเหตุของอาการเจ็บหน้าอกในเด็กส่วนใหญ่ไม่ได้เกิดจากโรคหัวใจหรือโรคที่มีความรุนแรง การศึกษาในต่างประเทศ¹ (แผนภูมิที่ 1) สาเหตุส่วนใหญ่คือ ไม่ทราบสาเหตุชัดเจน รองลงมาเป็นโรคของกล้ามเนื้อและกระดูกบริเวณหน้าอก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะเด็กในวัยนี้มักมีกิจกรรมที่ใช้แรงแขนมากหรือจัดท่าทางของกิจกรรมไม่เหมาะสม เช่น ยกของหนัก แบกเป้หนังสือจำนวนมาก เป็นต้น บางครั้งได้รับอุบัติเหตุกระดูกกระดูกแตกบริเวณหน้าอกมาก่อน (ส่วนใหญ่เด็กมักไม่ทันรู้ตัวหรือจำเหตุการณ์ไม่ได้) ขณะสาเหตุที่เกิดจากโรคหัวใจและหลอดเลือดพบได้น้อยมาก^{2,3}

แผนภูมิที่ 1 แสดงสาเหตุของอาการเจ็บหน้าอกในเด็ก¹

การวินิจฉัยสาเหตุของอาการเจ็บหน้าอก แพทย์จะซักประวัติลักษณะอาการเจ็บหน้าอก ความรุนแรง อาการที่เกิดร่วมขณะเจ็บหน้าอกเช่น อาการเป็นลม ใจสั่น เป็นต้น ประวัติอุบัติเหตุ กิจกรรมที่ทำอยู่ขณะมีอาการ โรคประจำตัว การใช้ยา และการผ่าตัดการตรวจร่างกายการกดบริเวณหน้าอกหากพบตำแหน่งที่กดเจ็บชัดเจน ช่วยให้สงสัยสาเหตุของโรคระบบกล้ามเนื้อและกระดูก การตรวจฟังเสียงหัวใจและฟังเสียงปอด หากผิดปกติก็จะช่วยให้สงสัยโรคของระบบเหล่านี้เพิ่มขึ้น นอกจากนี้การส่งตรวจเพิ่มเติมต่าง ๆ นั้นขึ้นอยู่กับแพทย์ผู้ตรวจพิจารณา

อาการเจ็บหน้าอกที่มีความสำคัญที่ผู้ปกครองควรพาเด็กไปตรวจที่โรงพยาบาลได้แก่

- ลักษณะอาการเจ็บหน้าอกที่มีความจำเพาะกับโรคหัวใจ เช่น เจ็บแน่นๆเหมือนถูกกดทับบริเวณกลางหน้าอก บางครั้งมีอาการปวดร้าวไปที่แขนซ้าย อาการเจ็บมักรุนแรงจนต้องหยุดพักจากกิจกรรมที่ทำอยู่หรือตื่นขึ้นมาในตอนกลางคืนเป็นต้น
- มีอาการเจ็บหน้าอกขณะออกกำลังกาย
- มีอาการเป็นลมร่วมด้วย
- มีความรู้สึกวุ่นวายใจสั่น หรือหัวใจเต้นไม่เป็นจังหวะ
- มีโรคประจำตัว โดยเฉพาะโรคหัวใจ
- มีประวัติครอบครัวที่สงสัยโรคพันธุกรรมเกี่ยวกับหัวใจ เช่น ประวัติญาติพี่น้องที่เสียชีวิตในอายุน้อยหรือเสียชีวิตโดยไม่ทราบสาเหตุ เป็นต้น

การรักษาขึ้นอยู่กับสาเหตุ สาเหตุโรคของระบบกล้ามเนื้อและกระดูกส่วนใหญ่ไม่รุนแรง การใชยามักไม่มีความจำเป็น สำหรับผู้ป่วยที่มีอาการเจ็บรุนแรง การใชยาแก้ปวดหรือยากลุ่มลดการอักเสบ(NSAIDs)มักได้ผลดีสำหรับผู้ป่วยกลุ่มที่ไม่ทราบสาเหตุและผู้ป่วยที่มีความกังวลเกี่ยวกับโรคหัวใจ การให้ความมั่นใจเป็นส่วนสำคัญในการรักษา เพื่อลดความวิตกกังวลของพ่อแม่และผู้ป่วย

เอกสารอ้างอิง

1. Friedman KG, Alexander ME. Chest pain and syncope in children: a practical approach to the diagnosis of cardiac disease. J Pediatr. 2013 Sep;163(3):896-901.e1-3.
2. Saleeb SF, Li WY, Warren SZ, Lock JE. Effectiveness of screening for life-threatening chest pain in children. Pediatrics. 2011;128(5):e1062-8.
3. Johnson JN, Driscoll DJ. Chest pain in children and adolescents. In: Allen HD, Shaddy RE, Penny DJ, Feltes TF, Cetta F (ed). Moss and Adams' heart disease in infants, children, and adolescents including the fetus and young adult. 9th ed. Philadelphia: Wolters Kluwer, 2016:1627-1632.